Իսթանպօլ իչին սէնէվի գըյմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »
—
Թաշրալար իչին բօսթա ուճրէթի պիլէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2 »
—
Էլաէն նիւսխէսի սաթըլըր իքի էսքի բարալըգ գայիմէ յէ։

Մանզումէի Էֆքեար

1294 ԹԷՄՄՈՒԶ 20. ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԵՐՉԻՒԵԱՍ 1295 ՇԱՊԱՆ 2

ԲԷՆՃՇԷՆՊԻՀ

1878 ՅՈՒԼԻՍ 20 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 1

Նօ. 3810

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի ուէֆա 3, Չինճի ուէֆա 2, Յինճի վէ սայիր ուէֆալար իչին 1 ղը. Իլան ... գօնուլմա-եան իլան սաթըրը 5 ղը. Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթա Բէնճէչէնսիկ բազարըղնտա վագըֆ Նօ. 41 Նօ. խանէսինտա Կարապէտ Յ. Ֆանոսեան խանէ իրսալ էտիլէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 29 յուլիս

Մէպուսան մէճլիսինտէ մարքի տը Հարթինկթօն, տէվլէթը Ալիէէ իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ միւնագըտ օլան մուգավէլէնամէ, հուգուգը միլէլ մուղայիր վէ եօլսուզ պիր մուգավէլէ տիր տէյիւ, Պու մուգավէլէնամէ, Ինկիլթէրրա իլէ Րուսիա պէյնինտէ դըրըշըգլըգ վուգուինի ճալպ էտէճէք իսէ իլէրլէթմիշ վէ Ինկիլթէրրանըն, տէվլէթը Ալիէնին խարիճի բօլիթիգասընը ճիհաթի պիր թէֆթիշ թահթընտա պուլունտուրմագ մէճպուր իթմիշ օլտուղունու տախի իտտիա էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 30 յուլիս

Մէպուսան մէճլիսինտէ միսթր Տիւֆ տէմիշ քի վագըայի ախիրէ իւզէրինէ Րուսիատա Ինկիլթէրրա պէյհինտէ պուղզ ու ատավէթ զուհուր իտէճէք, վէ Ֆրանսա իլէ Իթալիա, Ինկիլթէրրաեա խային նազարըյլա պագաճագ տըր։

Խարիճիէ միւսթէշարը միսթր Պուրք, հիւքիւմէթին բօլիթիգասընը իթիգամ իլէ, Ինկիլթէրրանըն հարէքէթինին, Եւրօբա թարաֆընտան միւսաատէ պիր սուրէթտէ մագպուլը թագտիր օլունտուղունու իֆատէ էյլէմիշ տիր։

Լօրտլար մէճլիսինտէ, գօնթ տը Կըրանվիլ տէմիշ քի բարլամէնթօտա էքսէրիէթ վիւքելա թարաֆտարը պուլունտուղու ճիհէթլէ, Պերլին մուահէտէսի հագգընտա իթիրազ տէրմիան իթմէք պօշ հէյ տիր։

Լօրտ Պիգօնսֆիլտ իսէ, քէնտի բօլիթիգասընըն խէթտաըընը իսպաթ իտէճէք տէր իսէ մէյտանա չըգմասընը իսթէր էյլէտի։

Մարքի տը Սալիսպուրի, Րումէլի Թայինին օլունան վազըթտան գիւաւտէ մէմալիքի Շահանէտէ գալըրըր տէյի գօրգմամըղընը սէօյլէտի։

Լօնտրա, 30 յուլիս

Միլլէթ մէճլիսինտէ, մարքի տը Հարթինկթօնուն ճէւապի իւզէրինէ պէյան միւզաքէրէ հալիա տէվամ իտիեօր։

Միսթր Կլատսթօնըն ուզուն պիր նութգ իրատ իտիպ, պունտա հիւքիւմէթին բօլիթիգասընը, վէ Ինկիլթէրրա վէ տէվլէթը Ալիէէ մուահէտէսինէ գարշը սէօյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 31 յուլիս

Միլլէթ մէճլիսինտէ միսթր Կլատսթօն պիր նութգ իրատ իտիպ, պու նութգու թամ իքի սաաթ սիւրմիւ։ Միւմաիլէյհ տէմիշ քի «գօնկրէ Թիւրքիաէը թագսիմ իթմէմիշ, վէ Թիւրքիանըն նէրինէ տիկէր պիր հիւքիւմէթ կէչիրմէմիշ տիր։» Միւմաիլէյհ ; գօնկրէնին, Պօսնա վէ Հէրսէք հագգընտա տահա միւսաատ պիր գարար իթթիխազ իթմէմիշ օլտուղունու, Թիւրքիանըն, Լէհիսթանըն հիպի րէք չօգ էրլէրինի թագսիմ իթմիշ պուլունան իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 31 յուլիս

(Րէսմի.) Ֆրանսանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ, Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն պիւյիւք օֆիսիէրլըգ րիւթպէսի իթա օլունմուշ։ Տէրսաատէթ Ֆրանսա գօնսօլօսու Մ. Շրէ իսէ, Եւրօբա Ֆրանսա գօնսօլօսու Մ. Ժիւլէրէ նիշանը մէզքիւրէն չըվալիէ րիւթպէսի իթա օլունմուշ։

Պէրլին, 31 յուլիս

Ալմանիա վէլի ահտը պու կիւն Պէրլին մուվասալէթ իտէճէք թի։ Մուահէտէյի մէզքիւրէնին թասդիգ օլունան սուրէթլէրի ճումա իրթէսի կիւնիւ միւպատէլէ օլունաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Այտըն վիլաեէթի տախիլինտէ Մէնթէշէ գայմագամլըղը, Տիրէթօգա գայմագամը Ճէմալ պէյէ.

Սէլանիք վիլաեէթի տախիլինտէ Գավալա գայմագամլըղը, Չէրքէս գայմագամը սաապըգ Շէվքէթ պէյէ.

Գօնեա վիլաեէթի տախիլինտէ Սէյտի շէհրի գայմագամլըղը, Ղազի Միխալ պէյզատէ Մէհմէտ Սէֆէտտին պէյէ.

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ Նէվշէհիր գայմագամլըղը, Քէրման գայմագամը սաապըգ Օսման Հիճապի էֆէնտիէ.

Այտըն վիլաեէթի տախիլինտէ Թավաս գայմագամլըղը, Բիքէար Հիսար գայմագամը Նայիմ էֆէնտիէ.

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ Պօտրում գայմագամլըղը, Շէհրքէօյ գայմագամը սաապըգ Մէհմէտ Իզզէթ պէյէ.

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ Քէօյճէյիզ գայմագամլըղը, Օսման Բազարը գայմագամը Մէհմէտ Շիւքրի էֆէնտիէ.

Գաստամօնի վիլաեէթի տախիլինտէ Ձէրքէս գայմագամլըղը, Ճէպրի Մուսթաֆա բաշա գայմագամը Մուսթաֆա Նուրի պէյէ.

Ճէզայիրի պահրը Սէֆիտ վիլաեէթի տախիլինտէ Գաշութ գայմագամլըղը, Քէօյճէյիզ գագասը գայմագամը սաապըգ Վահիտ էֆէնտիէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Կէլիպօլուտա պուլունան Ինկիլթէրրա ֆիլօսու գօմանտանը օլուպ, կէչէն կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան ամիրալ Գօմըրէ Նըլսօն սէրահէ ալըփ էյլ ալըմ, հուզուրը հիւմայունա չըգմըշ, վէ թարաֆը հազրէթի Պատիշահիտէն մազհարը իլթիֆաթ օլարագ, տէվլէթին մուխաթարա վագթինտէ, ֆիլօսույա իֆաէ վազիֆէյի մէմնունիէթ պախշ էյլէտիկինտէն տօլայը սէեանը մագզարըյէթ պույրուլմուշ տուր։

—Կէչէնտէ Գըպրըսա ֆիրմանը պէրանը էյսալ խըտմէթինէ մէմուր օլան Սամի բաշա իլէ պէրաբէր Գըպրըսա ազիմէթ էյլէմէն Տ'րիաւտէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի իքինճի քեաթիպի մըսթըր Պարինկ, պու տէֆա Գըպրըս' հուքիւմէթինին սըր քէթապէթ խըտմէթինէ թայինի օլունմուշ տուր։

—Իքի իւչ կիւնտէն պէրու Թէպէտտիւլի վիւքէլա հագգընտա պազը շայիալար տէվէրան էյլէմիշ տիր։ Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին խարիճիէ նէզարէթինի մուհաֆազա իլէ պէրապէր, խըտմէթի սատարէթէ իւթիֆա էյլէմիշ օլտուղու տախի սէօյլէնմիշ տիր։ Անճագ պու շաեալար թամամ օլունմամըշ, Վագըթ ղալէթ տախի պունլարըն, հէյէթի վիւքէլատան իճ գըպըրն, կէչէն կիւնլէր Նըլսըն սէրահէ հիւմայունտա միւնաքատ օլան մէճլիսլէրտէ, հէմտէ Եունանիստան մէսէլէսի հագգընտա միւզաքէրէ օլունմուշ, Պօսնա վէ Հէրսէք Ավուսթրիա աղքէրինին ատուխուլի մատտէսինտէ Պապը Ալի ճանիպինտէն խուսուսի մուվաֆագաթ իթիրազ իթմիշ տիր։ Տէվլէթի րէնիէ վէ սիւասիէ չըգարըլան տախի րիվաեէթ խարիկէօր քի, տէվանը հիւմայունտան օրտու մուբտէլի օլունտուղունտան, Ինկիլթէրէ Ֆօփոր Մուսթաֆա բաշա, Մէրիֆ նազըրը Միւնիֆ էֆէնտի, վէ մուղաաթէմա Պօսնա վէ Հէրսէք մէմուր օլուպ, պու կիւնքի կիւն Շուրայի տէվլէթ րէյիսի պուլունան Ալի բաշա հազրէթլէրի պէրաբէր

պու րիվաեէթը թէքզիպ խուսուսի ...

(Մէսինճէր)

—Եանեա վիլաեէթի տախիլինտէ քեաինի Տէօմէքէ կէն յուլիս 16 թարիխինտէ եաղըրղըրլըն կէօրէ, Գրոտիչա, Նարսայա վէ Տէօմէքէ հավալի թարլալարընտա աէօրմ կիւնտէն պէրու հարիգ պէտաէ իթմիչ օլուպ, մահսուլաթը խասարը պիւկ թէ- լէֆաթ իթ էյլէմիշ տիր։

—Ցունիսին 27 ինճի կիւնինտէն յուլիսին 17 ինճի կիւնինէ գատար, Տէրիսաատէ իւզէրինէ վուգու պուլան գօմիսիոնու իւ չիւէրինտէ պիթթէրրագիմ իպթալ օլունուպ, պունտ մէմուրլարը մարիֆէթի իլէ մուայէնէ իտիլէրէք իճրա ղըլընան գավայիտ նազարէն, Եօնկիւրթէսի ճումա իրթէսի կիւնիւ սաաթ 8 1/2 րաստլէրինտէ Ցինճի Թէփայի օլարագ Սուլթան Պայէզիտ մէյտանընտա ալէնէն իճրագ օլունաճագ տըր։

—Ցէօրաինճի օրտույի հիւմայունուն մէճլիսի րէյիսի Ֆէրիգ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի կէչէն հաֆթա Թրապիզօնտա վէ- ֆաթ էյլէմիշ տիր։

—Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն, սատրազամ հազրէթլէրինէ պիր ճէպ սաաթը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Րումանեա եաղըրղլարընտա կէօրէ, Պէրլին մուահէտէսի մէվաէտի իճրայէ գօնուլտուղունտա, Բարա հազրէթլէրի տախի Իսթանպօլա պիր մէմուր կէօնտէրիպ, ուժուրը տիինէ միւթահալլիգ Պապը Ալի իլէ պիր մուգավէլէ ագտ իթմէք նիէթինտէ իմիշ։

—Սատրազամ հազրէթլէրի տիւն սապահ մալիէ նէզարէթինէ կիտէրէք, խարիճի Կէօր Բաշանըն Պրինքիբօ-աատա նազի Իւ... Սուլթան Պէյէզիտտէ թէքզիպ իտիլէճէկ մէվատտէն Բոսթա...

—Ճէնէրալ Թօթլէպէն, տիւն կէճէ, մաէլիսինտէ եալընըզ պիր եավէրը հարպ իլէ, քէնտիսինի Պրինկիբօ-աատա նագլ իտէն Րուսիա հարպ վաբօրունուն գօմանտանը պուլունտուղու հալտէ, Ճէպրէյի մէզքիւրէտէ պէյթութէթ էյլէմիշ տիր։

—Պապը Ալի հարիճինտէ ատիտէ հէտաէրէթի սանտըգլընտա մահֆուզ օլան 500 պին զուրուշլուգ գավայիտ նազարէն իլէ խույլի գօնսօլիտ եանիլըշ օլունուլտուղուն, էվրագը մէզքիւրէ մուայէնէտէ օլունտուգ-տան սօնրա, խազինէ թարաֆընտան, գավայիտ ճէդվէլ իլէ միւպատէլէ օլունաճագ իմիշ։

—Ամիրալ տը Ժէօն գօմանտասընտա պուլունան Ֆրանսա տօնանմասը տապրան-կա յուլիսին եէտիտի եէտիսինտէ Բէրէմէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Պիր գաչ կիւն ագտէմ Սէլանիքտէ պիր հարիգ զուհուրէլէ օն պէշ տիւքքեան իլէ պիր խան միւհթէրիգ օլտուղու Սէլանիքտէն խապէր վէրիլիէօր։

—Տիւնքի Իսթանպօլ գազէթասընտա պէր վէճհի աթի օգունմուշ տուր։

«Հէր նէ գատար պազը Օսմանլը գազէթալարը Թէքզիպ իթմիշլէր իսէ տէ, հազըրտա թէզվէճ մէսէլէսինէ միւթէալլիգ վուգուատըն իրճաթ լաքին, էնկիլիզ տէօրթ սաաթտան պէրի տիր, հէչ տէ պիլէ չիմտիլիք օլտու, պէյատ իչիրտէ միւքիւպէլէր էյլէնէճէք էսմէրտիր։

«Գալաթասարայ թամ օլունան պիր գապէթ, սալը կիւնքի Ն'էվվէլսինտէ, Մ. Տէյլ-Ըանի թարաֆընտան գօնկրէնէ արզ օլունան նօթա պարէսինտէ, Պօսնա վէ Հէրսէքին միւավէնէթ պուլունան էվրագը միւթէալլիգ պիր լահիհա կէօնտէրիլմիշ էօլտուղու խապէր վէրիլիեօր։

«Մէզքիւր լայիհանըն հազըրլանմասը օլունաճագ պիր սօնս լուզումը թէվսէքքիւրէ էֆքեար, միւթէաքիպէն պիր գէօնթ(?) իմզա օլունմասը գարար վէրիլմիշ տիր քի, գանըն նէզարէթին մէզքիւր նօթա պու կիւն (եանի տիւն) կէօնտէրիլէճէք տիր, վէ միւնտէրիճաթը իսէ, Եունան միսէլէսի իլէ պիրլիքտէ, Պօսնա միւսէլէսինէ տախի միւթէալլիգ տիր։

«Պապը Ալի պու նօթաեա, Պօսնա վէ Հէրսէքին Աւուսթրիա թարաֆընտան իսթիլա իսթիրապլարընտա պիրլիք պիւյիւք էհէմմիէթ օլունաճագ պիր լահիհա տախի ուլավէ իտիլէճէք տիր։

«Հէնիւզ գալմըշ տեէ, գէնտի միւլաիմլիկինի, հէր պիր թէտպիրի թէմին իտէճէք, Լօնտրայա պազը իժրաատը մէմնունիէթ պախշ էյլէտիկինտէն տախի ...

—Իսթանպօլ սօզլարընըն կօզ իլէ թէնվիր իթմէք իթթիֆագըյլէ չէհիր էմանէթի թարաֆընտան սըր գումբանիաեա իհալէ օլունաճագըն Լա Թիւրքի գազէթասը պիլտիրիեօր։

—Էվվէլքի կիւն Պէյօղլու էհալիսինտէն միւսիւ Պ... պէրաբէրինտէ պիր գատըն պուլունտուղու հալտէ, քէօփրիւտէ Գալաթա քէօփրիւսինտէն տուրուպ Հայտար բաշայա կիթմէք իւզրէ իքի չիֆթէ պիր գայըգ թութմուշ, միւմաիլէյհ Պ... գայըգտա թէլէֆ օլմասը միւմկին իքէն, հէր նասըլսա գայըգ տէվրիլիպ մէզքիւրէ գատըն անտան նագլ իտիլմէմիշ ... Միւմաիլէյհ միւսիւ Պ... գատընը գուրթարմագ իչին անտան տէնիզէ աթըլմըշ իսէ տէ, գուվվէթտէն տիւշմիւշ օլտուղունտան գըզ թէսատիւֆէն օլարագ անճագ քէնտի հալասէթի, Թայֆալար էսմէրինտէ ... մէզքիւրէյի ... սայէսինտէ սաքին օլմագ ու սաիրէնին տէ զարար սէրմէմիշ տիր։

—Պրինսիպ չէհիրինտէ Թայ ու Նէյլ օլունան ղազէթա օգունունմուշ գիւրէ, տէվլէթը Ալիէնին Պէլգրատ Ամպասատօրու տէվլէթի Համիտ տէյիլ, Համիտ տէվլէթ միւթէհիլլիֆ Իթալիա պուլունան ավուսթրիա ղապու գադրի, գօնթ տը Քէլլէրէնտէն մահսուս ... Լօնտրա իլէ Բարիս գօնֆէրանսըն Պէլմոնտ իլէ Իթթիֆագ իւզրէ պուլունմագտան, միւսիւ Համիտ չըվալիէ աէօրթ միւլէթ նամընա օլարագ, էնկիլիզ տէվլէթը Ալիէ իլէ թէզվիրգաթընըն Լօնտրա պօրսասընտա մէյտանը գըզ ու իթաէթ չըգարըլմասընա, բօրսա գօմիթէսի նէզտինտէ պուլունմուշ տուր։ Պօրսա գօմիթէսի Նէյմանտսի իզթիլայընտան, մէզքիւր բօրթ-Ավուսթրիա գապուլ իթտիքլէրինէ պազը պիր չարէ պուլունաճագ տըր։

—Էտիրնէէ տիրէքթ եօլու միւնաքատէ-րինի խուլասինին թարլալարընը Բուլղարլար սիւրէրէք մահսուլունու ալմըշ օլտուգլարընտան, հէր կիւն ադհալը արզը իլէ, թարլալարընը էքէն Բուլղարլար պէյնինտէ միւնազաա պուլունմագտա իտի։ Բուլղարլար էտիրնէ հավալիսի մէնէք... Նէհրի աթի սուրէթլէ թէգսիմ էյլէմիշ օլտուգլարը գարար վէրմիշ տիր։ Էսմէ քի, թարլալարըն մահսուլունու հէրքէսին նըսֆը, Բուլղարլարա, վէ սաիրէ նըսֆը, հիւքիւմէթ թարաֆընտան օլաճագ նըսֆը, միւհաճիրլէրին Իսլամ էհալիէ թարաֆընտան թագսիմի ... պու սուրէթլէ մէսէլէնին թարաֆէյնի ... խօշնուտ իլէ թասֆիէ օլունմագ ֆիքրինտէ պուլունտուղու Իզմիրտէն ... մաէլումաթ վէրիլմիշ տիր։

—Բէշթաման Կէօզլէ տը Գօրնէլ գապթանը եէտինճի ... յուլիս 26 թարիխինտէ պիր Քէֆալօնիանըն էվլէնտիրի ուտի, Ավլօնիա վէ Մանասթըր իսկէլէսինէ Ֆրանսա փօսթա վապուրլարը պիր մէֆլիս վէ պիր չօգ միրալայ վէ 50 գատար նէֆէր, իւչ սէնէ միւտտէթլէ Իրանա կիտէրէք, Իրան օրտուսունա թէնսիգ իթմէք իւզրէ իմթիհան ... թաալիմ իթմէ կէլմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՈԹՕԳՕԼԼԱՐԸ

Իւչիւնճիւ Բրօթօգօլ

1878 յունիս 19ը նիստը

(Տիւնքի Մանզումէտէն պագըյյէ)

Լորտ Սալիսպրի մազպալը րիասէթտէն տէրմիան օլունան միւզաքէրէ նօգթասընտան պաշա իլէ, Ֆրանսա մուրախխասլարը Թարաֆընտան Թագտիմ օլունան վարագաթա միւնտէրիճ «Եունանիսթանա հէմհուտուտ չէալէթ» սէօզիւ եէրինէ, «Րում չէալէթի» խարթէսինին գապուլ օլունմասընը թէքլիֆ, վէ պու սուրէթտէ խարթէ միզգիւր Թասդիգ օլունտուղու հալտէ, տահա աչըգ օլաճաղընը, վէ Ֆրանսա մուրախխասլարընըն թէքլիֆի նէգարիւեէթը արա իլէ գապուլ օլունուր իսէ, քէնտիսինին տախի պու պապտէ մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէկինի պէեան իտէր։

Միւսիւ Տէբրէ — Ինկիլթէրրա մուրախխասը Թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան Թատիլաթ, Ֆրանսա մուրախխասլարընըն Թագտիմ իթտիքլէրի խարթէյի խըզաչ իտէմէզ գանն իտէրիմ։

Րէյիս —Գօնկրէնին հուգուգունտա օլան մէսէլէ, պիր սուրէթի Թահրիրիէտէն իպարէթ օլուպ, պէօյլէ չէյլէրտէ պիլէգ Թարաֆընտան բրօթէսթօ օլունմասընը հալտէ, էքսէրիէթին գարարը միւթէպէր տիր։ Պինաէլէյհ, գօնկրէ մուվաֆագաթ իտէր իսէ, էվվէլա Ֆրանսա մուրախխասլարը Թարաֆընտան իտիլէն թէքլիֆի, վէ սանիեն, լորտ Սալիսպրինին Թատիլաթընը գուրրաէ հէմ վէ իտէյիմ։ Պիրինճի գուրանըն Թատիլի գապիլ օլմագ իւզրէ Ինկիլթէրրանըն թէքլիֆի գապուլ օլունուր իսէ, օլ վէճհլէ Թասիլ, վէ րէտտ օլունուր իսէ, Ֆրանսանըն թէքլիֆի գաթիէն գապուլ իտիլմիշ օլուր։

Գօնթ Անտրասի —Մէսէլէնին չասընտա կիրիլմէք իսթէմէմ, պու մատտէ Եունան մուրախխասլարընըն գապուլ օլունուպ օլունմամաճաղը իւզէրինէ գարար վիրմէքտէն խարիճ տիր գանն իտէրիմ։ Պինաէնալէյհ, լորտ Սալիսպրինին թէքլիֆ իթտիյի Թատիլաթ իւզէրինէ պէեանը րէյ հազըր մը մուհաֆազա իլէ պէրապէր, Ֆրանսա թէքլիֆինին գապուլի իչին րէյ իթա իտէրիմ։

[illegible] լարը, Թագտիմ օլունան վարագայը գապուլ իտէրլէր։

Գօնթ Գորթի տախի պէեանը մուվաֆագաթլա, վարագանըն գըսմը սանիսինին, չաչէն Ինկիլթէրրա թէքլիֆինին տախի հալի օլտուղունու իֆատէ իտէր։

Ռուսիա մուրախխասլարը քէզալիք Ֆրանսա թէքլիֆինի գապուլ իտէրլէր։

Գարաթէօտօրի բաշա, թէքլիֆնամէտէ «չէալէթլէրին աճվալի» սէօզիւ պուլունտուղունա պէեանը չէֆիլէ, օլ պապտէ հիւքիւմէթը մաթպուսընըն նէֆքէարընը իհրազէ պէեան իտէճէկինի տէրմիան իտէր։

Րէյիս, Օսմանլը մուրախխասլարընըն րէյինի խըմնըշ խուսուսունտա իսրար իլէտմիքլէտէն, Գարաթէօտօրի բաշա, վէ Մէհէմմէտ Ալի բաշա, Եունան մուրախխասըն եալընըզ գօնկրէտէ իզահաթ վիրմէք իւզրէ գապուլինէ մուխալիֆէթ իթմէքլէրինի պէեան իտէրլէր։

Բրէնս Պիսմարգ պատէհու, լօրտ Սալիսպրինին թէքլիֆ իթտիյի Թատիլաթը, եանի, «հէմհուտուտ չէալէթլէր» եէրինէ «Րում չէալէթը» եազըլմագ մէսէլէսինի քէնտի աէֆտա օլարագ րէյէ հէմվէզ իտէր։

Գօնթ Անտրասի, Ինկիլթէրրա մուրախխասլարընըն նազարընտա, գէթր օլունան իքի խարթէ պէյնինտէ նէ ֆարգ պուլունտուղունու սիւալ իթմէքլէ, մարքիզ տը Սալիսպրի, «մէմալիքի Եունանիէէ հէմհուտուտ օլմաեան Րում չէալէթլէրի տախի պուլունտուղունտան, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, գօնկրէնին, մէզգիւր չէալէթլէր տախի միւզաքէրէ իթմէսինի արզու իտէր։ Ֆրանսա մուրախխասլարընըն լայիհասընտա եալընըզ Էփիրօս իլէ Թէսալիատան պահս օլունուեօր. պէնիմ թէքլիֆ իթտիքիմ Թատիլաթա թէվֆիգան, Եունան մուրախխասլարընըն հագգը պուլունաճագ իհթիմալ Սէլանիք վէ Քրիտ չէալէթլէրինտէն տախի պահս օլունաճագ» տէմիշ տիր։

Գօնթ Անտրասի, պու ճըգաճագ մէսէլէլէրինէ, միւմքին մէրթէպէ նէթիճէյի տալի մէսէլէ պուլմագ քէնտիսինին միլլէթ իսթիխսալանտա պուլունտուղունու պէեան իլէ, Եունան մուրախխասլարընըն պէեանը էֆքեարլարընը հուտուտ թահտընտա պուլունմագ մազպութ իլէ, լօրտ Սալիսպրինին թէքլիֆ իթտիյի Թատիլաթըն գապուլի իչին րէյ իթա իտէր։

Ֆրանսա մուրախխասլարը, քէնտիլէրինին թէքլիֆ իթտիքլէրի խարթէնին իպգասը իչին իսրար իտէրլէր։

Ինկիլթէրրա մուրախխասլարը, թէքլիֆ իթտիքլէրի Թատիլաթըն գապուլի իչին րէյ իթա իտէրլէր։

Գօնթ Գորթի, սայիրէյի միւզաքէրաթը թէվսի իթմէքսիզին, Ինկիլթէրրանըն թէքլիֆինի գապուլ իտէր։

Գօնթ տը Լօնէյ, Եունան մուրախխասլարընըն միւթալաաթը նէ տէրէճէ գապուլէ չաեան օլտուղունու թէտգիգէ գօնկրէնին տայիմա սէրպէսթ օլաճաղընը սիւյլէրիր։

Րէյիս, Ռուսիա մուրախխասլարընըն [illegible] Բրէնս Կորչագօֆ, թէքլիֆնամէլէրի իւզէրինէ իսրար իթմէքլէրինին սէպէպլէրինի պիլտիրմէք իչին Ֆրանսա մուրախխասլարընա րէճա իտէր։

Միւսիւ Վատինկթօն. —Միւսիւ Տէբրէնին թէքլիֆնամէսի իլէ լօրտ Սալիսպրինին թէքլիֆ իթտիյի խարթէ պէյնինտէ պիւյիւք պիր ֆարգ եօգ տուր գանն իտէրիմ, ֆագաթ չու ֆարգ վար տըր քի, Ֆրանսա մուրախխասլարը Եունան հիւքիւմէթինին պիր մուրախխաս կէօնտէրմէսինէ տավէթ իթմէք, Եունանիսթանըն միւթալաաթընը մէյտանա գոյմագ հուտուտ վագըֆ միէթի միւֆիտ կէօրմիւշլէր տիր։ Եունան մուրախխասլարընըն, հուտուտէ ճիհէթլէրինտէ ճէրեան իտէն աճվալ իւզէրինէ պէեանը էֆքեարէ տավէթ օլունմասը գապուլ օլունամըյըր իսէ տէ, Աթինա գապինէսի մէլահազաթընը, միւթէթէպպիթ հէյէթի պուլունան մահալլէրտէ տախի ճէվաիր հէյէթը ճէլպ իտէմէզ էօրում։ Պէն Եունան հիւքիւմէթինին սայիրէյի միւթալաաթընը թէմսիլ իթմէքտէն գորգարըմ։ Պունունլա պէրապէր, թէքլիֆնամէնին իքինճի ֆըգրասը, գօնկրէնին սէրպէսթիյի միւլահազաթընը միւթաէ իլէտիքինտէն, չու մէճլիսի ալի, Եունան մուրախխասընըն գանըլ միւզաքէրէ վէ իսթիմա գապուլ օլունաճաղընը գաթիէն Թային իտէճէկ տէյիլ տուր։

Բրէնս Կորչագօֆ իչ պու միւթալաաթ իւզէրինէ, Ֆրանսա թէքլիֆնամէսինին իպգասը իչին րէյ պէեան իտէր։

Ալէքսանտր Գարաթէօտօրի բաշա, «Սէլանիք ալի, պիր Եունան մուրախխասընը գապուլ իլէ, եալընըզ միւնասէպաթը աճվալէ կէօրէ հարէքէթ իթմիշ տիր գանն իտէրիմ» տէմիշ տիր։ Պունունլա պէրապէր, միւշարիւնիլէյհ Ալէքսանտր Գարաթէօտօրի բաշա, մէզգիւր չէալէթլէրին խալգը ահվալէրի միւզաքէրէ օլունտուղու սըրատա, Եունան մուրախխասընըն իֆատէսը խութիւմա օլունամըյաճաղընը գայիլ օլմագլա պէրապէր, Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի իլէ, «հէմհուտուտ չէալէթլէր» սէօզիւնիւ հազֆ օլան խարթէնին մաչին իւզէրինէ խըզաչաթը ճէթինէ Թայիա իթմիշ տիր։

Միւսիւ Վատինկթօն չէօյլէ ճէվապ վիրտի.

«Շիմտի մէզգիւր միւզաքէրէ եաթըլ իւզէրինէ միւպահասա օլունմըեօր, եալընըզ պիր մէսէլէյի խալթիմայէ իւզէրինէ միւզաքէրէ իտիեօրուզ։ Ֆրանսա թէքլիֆնամէսինին եալընըզ մագսատը պու մատտէ աչըգ պէեան իթմէք իւզրէ հազըր պուլունմագ տըր. էվվէլա գօնկրէ, Եունանիսթանըն հաճաթընը թէքսիր իչին հազըր պուլունան Աթինա գապինէսի միւթալաաթընը եանըլմագ հագգընտա պու մէճլիսի ալինին միւթալաա ճէպեանընտա եալընըզ ըսթըլահ պիր ճանիպի մէվճութ կէօրիլէճէք տիր։» Սանիեն պէյլէ պիր մէսէլէյի ճէրեան իտէր միւսթագիլ մը։

Բրէնս Պիսմարգ. —Հագիգէթը հալտէ իքի ճէֆքեար պէյնինտէ օլան ֆարգ, Եունան մուրախխասլարընըն խըզմէթ օլունմասը տէրէճէսինէ կէօրէ եալընըզ տըր։ Օ գըսըմ գապուլ օլունսա օլունմամաճագլարընը ալէյհ գապուլ իտէրլէր իսէ, Օսմանլը մուրախխասլարընը, Ֆրանսանըն մի եօգսա Ինկիլթէրրանըն մի թէքլիֆնամէսինի գապուլ իտէճէքլէրինի պէեան էտմէլէրի իլէ իդհար իտէրիմ։

Օսմանլը մուրախխասլարը օլ պապտէ րէյ պէեան իտէճէքլէրինի պիլտիրիրլէր։

Բրէնս Պիսմարգ, Ալմանեա մուրախխասը սըֆաթըլա Ֆրանսա թէքլիֆնամէսինին գապուլի իչին րէյ վիրիր։ Պատէհու թէօպիքի արա պուլունուճունու, վէ էքսէրիէթը տահի, Ինկիլթէրրա թէքլիֆնամէսինին գապուլի Թարաֆընտա օլ մամագլա րէյի Թարաֆընտան պէեան օլունուր։ Պինաէլէյհ, րէյիմի փիւլիւք թէնվիրէ Ֆրանսա թէքլիֆնամէսինին տէրճ օլունմասընը կէօրիւլիւր, Ֆրանսա թէքլիֆնամէսի գապուլ իտիլիր։

Րէյիս, Եունան մուրախխասընըն գապուլինէ պու կիւն մի եօգսա տիհա պիր իսթիմատէ մի գարար վիրիլէճէկինի գօնկրէտէն սիւալ իտէր։

Գօնթ Գորթինին իսթարը իւզէրինէ, թավզիհնամէնին գօնկրէ պապասընտան սիւրսին, իսթիմատ էտիլէրէկ թէքլիֆ վէ գօնկրէնին գարարը վէճհ իլէ իբլաղ օլունմաճաղը մագամը րիասէթտէն պէեան օլունտու։

Միւսիւ Վատինկթօն. —Պուլղարիսթան մէսէլէսինին գարարլաշտըրըլմասընա գատար պէքլէմէք, վէ հէր հալտէ պու պապտէ պու կիւն գարար վիրմէմէք միւնասիպ օլուր գանն իտէրիմ։

Գօնթ Անտրասի, Եունան մուրախխասլարընըն էյիմը գապուլինէ պու կիւն գարար վիրմէյէ լիւզում կէօրմէզ։

Միւսիւ Տէբրէ. —Թէքլիֆնամէ իքի միւլահազայա մապնի օլուպ, էվվէլա, չէալէթ միւթէճավիրէ միւզաքէրէսինտէ, Ֆրանսա թէքլիֆնամէսինէ թէվֆիգան Եունան մուրախխասընըն հազըր պուլունմասընը գօնկրէ տախի էսէհ տուտ իթմիշ տիր։ Սանիեն, պու մէճլիսի ալի, միւզաքէրաթը խաթիմէյէ պիւլմազ, Եունան մուրախխասընը տախի սաթ իստիմա իտէճէկ տիր։

Բրէնս Պիսմարգ. —Եունան մուրախխասը, գօնկրէնին, քէնտիսինի խաթըրա իթմէք լիւզումու կէօրիւլէն գագէլէ գապուլ օլունաճագ տըր։ Պու սուրէթ իլէ գօնկրէ պաշգա Թարաֆընտան հէնիւզ պէօյլէ պիր թէքլիֆ սունմամըշ տըր։ Պինաէլէյհ պէյլէ պիր Պուլղարիսթանըն միւթէգիլէն իլհագ մէսէլէսինին տախի թալիգ պուլունմաճաղը ճէվապ վիրիլմիշ տիր։ Պու սուրէթլէ Թարաֆէյնի թէքլիֆնամէ արասընտա ֆէվգալ թէսպիթ միւզաքէրէսինտէ, կէլէճէք Պուլղարիսթանըն միւնասէպէթինի չու ճէլիւմէլէ պէյնիմիզ հասըլ թէթէրրի օլունուր, պագիտէ Թայինի ճէվապ թէնիւմ։ Պու մէճլիս ճէվապ վէրէճէք հալտէ միւզաքէրէ իթմէսինէ տէյիլ Թայինինէ մէսաղ վիրմիշ տիր, վէ Գօնկրէ պիլէ միւնասէպէթի իլէ ճէվապ վիրմիշ տիր։ Պու միւհիմ մէսէլէյէ, կէլէճէք ճէլսէտէ իլէրիւ իշ պազի Թային ճէլպ օլունուր։

Գօնթ Շուվալօֆ —Ավուսթրիա վէ Ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա մուրախխասլարընըն, յունիսըն 21ինճի ճումա կիւնիւնէ Թաալիգ օլունան կէլէճէք իճթիմաէ Պուլղարիսթան մէսէլէսինի միւզաքէրէյէ հազըր պուլունաճագլարընը մէմուլ իտէր իսէմ տէ, ալիքլէր պէյնինտէ Թաալիգ իլէ մէճպուր իսէլէր, մէզգիւր իճթիմաըն ճումա իրթէսինէ Թաալիգի միւնասիպ օլուր։

Րէյիս գօ՛նկրէնին րէյինի ալտըգտան սօնրա, մէճլիսի ճումա կիւնիւնտէն տախի տավէթ իւճիւնճիւ հաֆթայա պըրագըլմագ, կէլէճէք ճէլսէնին յունիսըն 22ինճի ճումա իրթէսի կիւնիւնէ Թաալիգ իլէտի։

Մէճլիս սաաթ 4 տէ գափանտը։

(Մուրախխասլարըն իմզասը)

(Տիվանի)

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

—50—

30

ԿԻՃԷ ԶԻԵԱՐԷԹԻ

Պու արա Հինտլիլէրին, Փիլէր մէզարլըղընտան չըգարգըն չըգըրտըգլարը Թիւրքիւ, Ճօրճ Մալգօմուն գուլաղընա գատար վարըր օլարագ, մէզգիւր սէսա, վագտա րիւզկեար սէսլէրինտէն հավատա տաղըլըտըղընտան, պէլլի օլմայ սուրէթտէ իշիտիլմէքտէ իտի իսէ տէ, եինէ պուռնուն վաքթի մէրգուտ տէլիգանլըյա պէլլի իտէրէք,

—Գա՛լի, պուռնլար Փիլէրլէր տըր, տէյի՞ մի, տէտի։

—Էօյլէ գանն իտէրիմ, էֆէնտիմ, տէյէ ճէվապ վիրտի Գագլի։

—Էօյլէ իսէ պիր ազ չուրագ ճէֆէլէֆին էզէր կէլիմ։

Մէրգում պու սէօզլէրի սէօյլէտիքէ, հույվանընը սիւրաթլէ գօշտուրմագա պաշլատը, ֆագաթ պի՛ չօն տալր կիթ ալտըգտան սօնրա, Թէքրար տուրտուրտու, վէ չէֆրաֆա գուլագ վիրտի։

Պու չօնտաէ սէսլէր ատ թըգըրտըսը օլտուղունտան, Ճօրճ քէնտի քէնտինէ,

—Աճապա Թամ պիլիմ կէլտիքիմիզ վագըթ կէլտի մի, տէտի մէ եէօնէլիք իլէ, տօղրուսու պու պիր պէլիալաթ ըլըգ տըր։

Վէ պիր ազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, չէօյլէ իլավէ իթտի.

—Լագին պու մէզարլըղըն գաբուսու նէ՞ րէտէ տիր։

—Փիգղէն եիւզ ատըմ գատար ուզագտա տըր, եանի օրմանա հանգիս օլան չու տօգալարըն իչինտէ տիր, տէյէ ճէվապ վիրտի Գագլի։

—Էօյլէ իսէ, հայտէ կիտէլիմ։

Ֆիլվագը Ճօրճ օթլըգ օլ Թարաֆտա տօղրու սիւրմէք իւզրէ իքէն, Գագլի հայվանընըն եուլարընտան Թութարագ, վէ Ճօրճ պունա իթիրազ,

—Նէ՞ եափաճագսընըզ, վէ նէ՞ իչին Թէվագգուֆ իթտիք, տէտի։

—Էֆէնտիմ, սիզ պէնի տինլէյինիզ տէ պուռլու եիւրիւ իթմէյինիզ, պէնիմ իլէ պէրապէր մուվաֆագաթ իթմէյինիզ։

—Է՞յ։

—Ֆագաթ պիհատէ պիր մուխաթարա եօգ տուր էֆէնտիմ, էնտիշէ իթմէքլիքտէն տիքքաթ իթմէլի տիր։

—Նէ՞ անլամագ իսթէեօրսըն։

—Շունու անլամագ իսթէեօրում քի, պիզ պու մէզարլըգլարը իւչ պէօլէօքլէրին կէօրտիւքլէրի անտան պու փիլէրին մաճէրասընը կէօրէճէք տիր, վէ պիլիրսինիզ սիզ սիլահ ալմանըզ պանա եարըլըղ ալմագ իսթէմէզ։

Չունքի սիզ պունլարա պիր եէրտէ ալճագ տէյիլ իսէնիզ, եինէ պիզի կէօրէճէքլէր տիր, պիզիմ իլէ պէրապէր եիւրիւյիւնիւզ, տէտի։

—Լագին ղորդտուղուն մուխաթարա նէ՞ եօրտա չէյ տիր։

—Էֆէնտիմ, Փագիրլէր, պաշգալարընըն քէնտի կէօրմէյէ պիլիր պիրինէ իսթէյէնլէրինի մէաաթ... Վէ իհթիմալ տըր քի պու կիւլիւքլէրի մուբալիմէք իչին, մէզարլըղըն մէխամլարընա կէօրիւնէճէք մէքթիւպլէրը պէքլէմէքտէ տիր։

—Պէնիմ նէ՛մէ լազըմ, տէյի Ճօրճ սորտու, սէն րէֆ իլէ սէնի պէքլէյէն քի, պէն քէնտիլէրինէ կօրգուլարըմ ալթըմըն։

—Էֆէնտիմ, օ ճինէթի պէնտէնիմ տէ պիլիրիմ, Նասըլ քի տահա սէնի քի կիւն Հօմիւտիւ պիլինպ պիր մուխաթարատան գուրթարաճագ, պու սէօզլէրիմի պիլիրիմ քի պու պաքըմտան գորգուլ իլէ սէնի գօրումագ իստէմէզ։ Հալ պունունպ պիր իշ պիւլիւք, Հինտլիլէրին գավէթլէրինէ պէլլի օլունտու ալէյհինէ, վէ մէզարլըղըն ճանիպինէ պէքլէմէք, տիգգաթ իլէ իշ իթտիք։ Պու սէօզ լէշինի պէլլի իթտիքիմ։ Տօղրուսու պու վէճհ իլէ Թէքլիֆ իթտիքիմ սէօզլէրիմի սիզ իլէ մուբարէքլէրիմ։

—Գաղլինին Յօղ ճէ վար տըր, Յօղ ճէ, տէյէ պօզուլ ճէվապ վիրտի։

—Ֆագաթ պունու պիլիրսինիզ քի, թէնհալըգտա պէքլէյէճէքլէր։ Պիզ պունլարա ալճագ իսէք Հինտլիլէրին գաֆասըն չէվիրէճէկինի կէօրմիւշ իսէք։ Պիր պիլիրսինիզ պու Հինտլի ճէլիւպ իթմէք քի Փիլէրլէրին ճէնազէսինէ տավէթ իթտիք, կիւլէր կէօրիլէճէկլէր տիր։ Պիզիմ գուվվէթ պիր սուրէթլէ պէքլէյէճէքլէր։

Պիլմէյիզ քի Ճօրճ Մալգօմ պու հագգը սէօյլէրէ կէօրիւլիւր, լագին չու գատարը սանըրս տըր քի, Գագլի, պէնէր քէնտիլէրինին եալընըզ մէզարլըղա կիրմէսինէ մուսաատէ իթմէյէճէք, կէօզլէրինին ճիւգագա օլան ֆիքրինտէ պէլլի հէյէթ իթմէճէլիտիր։ Ալլահ տիր, պու չօն հալտէ, պիր տէֆա քի Հինտլիլէրին պէքլէտիքլէրի մէզարլըղա կիրմէք, պէլլի իթմէսինէ մուվաֆագաթ իթմէզ։

Մէրգումուն գայթունլըգըն տա ճօգ գատար իթմէզ իտի, պու միւճաւէտէ գարշընտա Ճօրճ էճտատինի տինլէտի իսէ տէ, Էսքի էճտատընըն Փագիրլէր պուլունտուղունու տայիմա պիր չէյ սաղլամագ, իւմիտ իթմէյէ պաշլատը։

Վէ նիհաէթ Գագլինին ավաթ իթմէսինի կէօրիւնճէ, աէրիլի մուտտէթ սուսարագ, վէ քէնտի սաաթինէ պագտը,

—Էյ, նէ՛ խապէր կէթիրտին, տէտի։

—Էֆէնտիմ, կէլիւպ կէօրտիւմ։

—Մուխաթարա եօ՞գ մու տուր։

—Խայըր։

—Ֆագաթ Փիլէր մէզարլըղը...

Թէքֆուրտաղընտան յուլիս 28 Թարիխի իլէ Լա Թիւրքի ղազէթասընա եազըլմըշ տըր ·

Պիր գաչ կիւն մուգատտէմ Այ-Սթէֆանօստան պուրաեա պիր միւհէնտիս իլէ պիր խայլի ամէլէ վիրուտ իյլէտի ։ Պունլար Պէրլին մուահէտէսինին իմբէրաթօր Թարաֆընտան Թաստիգինի մուԹէագըպ, պուրատան հարէքէթլէ Րուսիաեա կիտէճէք օլան ասաքիրի խասսանըն վաբօրլարա իրքեապ օլունապիլմէսի իչին պիր իսկէլէ ինշա իտէճէքլէր տիր ։

Րիվաեէթ օլունտուղունա կէօրէ, իմբէրաթօր Լիվատեաեա սէյահաթընտա Օտէսսատա Թէվգըֆըլա, իչպու ասաքիրի խասսանըն օրաեա վիրուտունտէ, քէնտիլէրինէ պիր կէչիտ րէսմի իճրա իԹտիրէճէք տիր ։ Պու կիւնքի կիւն Թէքֆուրտաղընտա պուլունան ասաքիրին պագիեէսի, պուրատան, ասաքիրի խասսանըն ագիմէթինտէն իքի իւչ այ սօնրա եօլա չըգ աճագ տըր ։ Պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու եանմըշ օլան պիր քիլիսէնին արազիսի իւզէրինէ պու քէրրէ պիր արապա եօլու Թէրսիմ օլունտու ։ Խայլի սէնէլէրտէն պէրու մէզքիւր արազի, Նըմնջլէրէ Րումլար պէյնինտէ միւնազաեա սէպէպիյէթ վիրմիշ իտի · Պապը Ալի, հէր նէ գատար պիր գաչ տէֆալար, մէզքիւր քիլիսէնին Նըմէնի քիլիսէսի օլտուղունա տայիր Նըմէնիլէրէ պիր գաչ ֆէրմանլար վիրմիշ իսէ տէ, Րումլար լաաթլարընտան վազ կէչմէմէքտէ տիրլէր ։

Պու սէնէ աշար վէրկիսի սէքիզ պին լիրաեա սաԹըլտը ։ Էրէյլի, Հայրապօլ, վէ Մալկարա աշարը պունուն տախիլինտէ օլմատըղընտան, աշարը մէզքիւր էյի ֆիեաթլա սաԹըլմըշ տիմէք տիր ։

—

Մուհարէպէ էսնասընտա Րուսիա գօնսօլօսխանէսի իչլէրի, Ալմանեա գօնսօլօսխանէսինէ հավալէ օլունարագ, մուսալահաեա գատար Րուսիա իշլէրիյլէ մէշղուլ օլտուլարընա մուգաբիլ, գօնսօլօսխանէ մէմուրլարը պէյնինտէ Թէվզի օլունմագ իւզրէ, պու քէրրէ Րուսիա տէվլէԹի ճանիպինտէն 700 լիրա իԹա օլունմուշ, վէ պունտան գօնսօլօսխանէ գավասլարընըն հիսսէսինէ իքիշէր լիրա իսապէթ իյլէմիշ տիր ։

—

Շամտան եազըլմըշ տըր ·

Ճիվար պաշը Նահիէսէյէրտէ զուհուր իտէն հայվան խաստալըղը աէֆ օլմաեա պաշլամըշ տըր ։ Վալի բաշա Թարաֆընտան Համա սանճաղընա օն պին Չէրքէս միւհաճիրինին իսքեանը էմրի իւզէրինէ, մէզքիւր սանճաղըն էհալիսի, օլունլարըն իսքեանը իչին մուավէնէթը լազըմէյի իֆա իԹմիշլէր, վէ սայիրէրի տախի պու Չէրքէսլէրէ պիր սէնէ Թօհումլուգ օլմագ իւզրէ, ալԹը պին քիլէ պուղտայ, վէ տէօրԹ պին քիլէ արբա իԹա իԹմիշլէր տիր ։

—

Պէյօղլունտան Սէլանիքէ գատար, պիր Ինկիլիզ գումբանեասը մարիֆէթի իլէ տէնիզ ալԹընտան ինշա օլունան Թէլէկրաֆ խաթԹը կէչէն ճումա իրԹէսի կիւնիւ մուխաբէրաթա պաշլամըշ տըր ։ Հիւքիւմէթը Սէնիէնին գումբանեա իլէ ագտ իԹտիկի մուգավէլէ մուճիպինճէ, իշպու խաթԹ իլէ պիլա իւճրէթ եէվմի պին լուղէթ նագլ իԹտիրէպիլէճէկինտէն, իշպու միրինճի կիւնիւ նագլ օլունան Թէլէկրաֆնամէլէր հէման քեամիլէն րէսմի տիր ։ Պունտան մաատա, հիւքիւմէթ իշպու խաթԹ իլէ Թիւրքչէ Թէլէկրաֆնամէլէրի նագլ իԹտիրմէք իչին Տէրսաանէ իլէ Սէլանիքտէ իքի վէ եա իւչ Թէլէկրաֆ մէմուրլարը գուլլանաճագ, մէմուրլէրի միւմկին չըգմաեա գումբանեա Թարաֆընտան սէնէվի 150 չէր Ինկիլիզ լիրասը մաաշ վիրիլէճէք տիր ։

—

Սօն բօսթա իլէ կէլէն Եվրոբա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն Թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր ·

Րուսճուգ, 23 յուլիս

Պուլղարիսթանը Րուսլաշտըրմաեա ճիհաԹէն իպթիտար օլունուեօր ։ Քէնտիլէրինի հիւրր վէ սէրպէսթ զաննիթմիշ օլան Պուլղարլարըն, սէրպէսԹիյէրինտէն իսԹիֆատէեէ զըեատ իԹմէյէրի իւզէրինէ, խէԹատէ պուլունտուգլարընը, Րուսիալըլար Պուլղարիսթանա օլտուգճա չիրքէֆլի պիր սուրէԹլէ անլաԹմըշլար տըր ։ Րուսիա հիւքիւմէթի, Պուլղարլարա սէրպէսԹիյի մէզհէպ պիլէ իԹա իԹմէյիպ, Պուլղար քիլիսէսինին, Բէթրոպուրկ սինօթօսու Թահթը իտարէյի րուհանիեէսինտէ պուլունաճաղընը էմր իյլէմիշ տիր ։ Պուլղար բաբասլարը, իշպու գարարը գապուլ իտէմէճէքլէրինի պիլտիրտիքլէրինտէն, Րուսիա պունլարըն եէրինէ Րուս բաբասլարը Թայինին իտէճէկինի ճէվապէն պէեան իյլէմիշ տիր ։ Ֆիլհագիգէ, Րուսիատան կէլմիշ օլան եիւզ գատար բաբաս, Պուլղար քիլիսէսինէ Թայինին օլունմուշլար տըր ։ Պու բաբասլարտան պու եազընտա պիր չօղունուն տահա վիրուտինէ պէքլէնմէքտէ օլուպ, պունլար էօրիւմէճէք ազը կիպի հէր Թարաֆա տաղըլաճագլար տըր ։ Պուլղարլար հիչ պիր վէճհ իլէ մէմնուն վէ խօշնուտ տէյիլ տիրլէր ։

Րոմա, 24 յուլիս

Լա Գաբիթալ ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, միւսիւ Քէրօլինին տիւն միւսիւ տը Քէօտըլ իլէ մուգապուլան միւքեալէմէսի Նունան մէսէլէսի իւզէրինէ ճէրէեան իյլէմիշ տիր · Նունան հիւքիւմէթի, Թասհիհի հուտուտ մատտէսինէ Պապը Ալինին կէօթէրտիյի մուխալիֆէթի նէնմէք իչին տէվլէԹլէրին Թէվասսութինէ միւրաճաաԹա գարար վիրմիշ տիր ։

Լօնտրա, 25 յուլիս

Սէրպէսթիէթ Թարաֆլըըը օլան ճէմիէթլէր լօրտ Պիգօնսֆիլտին մուհաքէմէսէ չէքիլմէսի իչին միլլէթ մէճլիսինէ պիր իսԹիտա Թագտիմ իյլէմիշլէր ։

Միւսիւ Պուրք մայիս 30 Թարիխլի նօԹասը Թէպլիղ իԹմէյի րէտտ իտիպ, 1873 սէնէսինտէ իւչ իմբէրաթօրլար պէյնինտէ ագտ օլունան մուգավէլէտէն տէվլէԹին խարիճի օլմատըղընը պիլտիրմիշ տիր ։

Բարիս, 25 յուլիս

Րէյիսի ճիւմհուր մարէշալ Մագ-Մահօնուն պիր գըԹա գարարնամէսի, պիր իկանէ տէֆԹէրի քիւչատինէ րուխսաթ վիրմէքտէ տիր · Թօբլանաճագ ագճէնին իւչտէ պիրի, ամէլէլէրին պատրիհավա օլարագ էքսբօզիսիօնա կիրմէլէրինէ, վէ իւչտէ իքիսի տէ, սէրկիտէ պուլունան էշեալարտան պազըլարընը, բիանգօեա վազ օլունմագ իւզրէ սաթըն ալմաեա հասր օլունաճագ տըր ։ Մէզքիւր իկանէ իչին հէր պիրի պիրէր ֆրանգըլըգ պիր գաչ միլեօն պիլէթ Թէտավիւլէ չըգարըլաճագ տըր ։

Թրիէսթէ, 25 յուլիս

Պուրանըն լիման օտասը, Քըլէք լիմանը իլէ Սթրանեօ Բիքքօլօ գանալընըն Թըրբիէլէրէ գարաարլըմըշ օլտուղունու իլան իԹտի ։

Լօնտրա, 26 յուլիս

Տէյլի Նիւս ղազէթասընա եազտըգլարընա կէօրէ, Րուսլար տէնիզ Թարիգի իլէ կէրի չէքիլմէք իսԹէտիքլէրինտէն, Ինկիլիզ տօնանմասընըն Պօղազ իչինտէն չէքիլմէսինի Թալապ իտիեօրլար իմիշ ։

—

Լօրտ Պիգօնսֆիլտ հազրէթլէրի Պէրլինտէ գալտըղը միւտտէթչէ, քէնտիսի վէ ատամլարը իչին քիրալատըղը ալԹըմըշ իւչ օտատան միւրէքքէպ պիր սըրաեա 35 պին Ֆրանգ քիրա վիրմիշ, վէ քէնտուեէ կէօսԹէրիլէն մուԹալի մէսարիֆի տախի 50 պին Ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր ։

Միւշարիւլէյհ մահէլլի մէզքիւրու Թէրք իԹտիկինտէ, օրատա պուլունան խըզմէթճիլէրէ, պին պէշ եիւզ Ֆրանգ պախշիշ վիրմիշ տիր ։

—

Պու սէֆա Բարիստէ, պիւյիւք պիր պալօն եաբըլմըշ տըր · պու պալօնուն պիւյիւքլիւկիւ ատտա հայրէթ վիրմէքտէ տիր · հաղըմմագ վէ ուլում ու ֆիւնուն, տիգգաթ իթմէյէ լայիգ քի, ինսանը նէլէրէ միւգթէտիր գըլմագտա տըր, վէ մէքԹէպ մէտրէսէ կէօրմէյէն միլլէԹլէր տէ, իշԹէ պէօյլէ պիլիմ հալիմ զաքեա գալմագտա տըրլար։

Պիզ հէր միւնասէպէԹլէ, միլլէԹիմիզին մէքԹէպլիլէկի այրընը եիւզիւնէ վուրմագտայըզ, լաքին, քիմսէյի ալ վագիֆէսի օլմագտա տէյիլ տիր, հէր իշէ չէյին արգասընտան գօյմագտա օլան Թէքալիֆ խուսուսունտա, գանճ իսէ իւրսին քի, մէքԹէպ խուսուսունտա կէլտիկի կիպի քէօր, վէ քէօրիւմ, վէ սագըր, վէ տիլսիզ օլարագ պիր քէօշէյէ չէքիլմէքտէ տիր · հէման Ալլահ ագլ ու ֆիքր վէ տօյղու վիրէ · · ·

Մէզքիւր պալօն պիր գարալօղ չէքիլմիշ օլուպ, էնի 36 մէթրօ եանի 55 արշընա եագըն, եախօտ Թամ Այա Սօֆիա ճամիի չէրիֆինին գուպպէսի էնինտէ իմիշ ։

Պու պալօնուն իչի, 25 պին մէթրօ չամ չուրը հավա ալմագտա օլուպ, չիմտիեէ գատար իսէ, 6 պին մէթրօ չամ չուրը հավա ալըր պալօնտան պիւյիւք պալօնլար եապըլմամըշ տըր ։

Իշը իճատ օլունան պալօնուն իչի, անճագ տէօրԹ եիւզ մէթրօ չամ չուրը հավա ալապիլիր իքէն, պու կիւն իսէ իչինէ իմսաքէսինտէ, 25 պին մէթրօեա գատար չըգարըլապիլմիշ տիր ։

Մէզքիւր պալօնուն իւզէրինէ չըգըլ կէլմէքտէ օլան ատամլար, ալԹմըշ պիրէր չօճուգ գատար կէօրիւնմէքտէ իմիշլէր, վէ հալպուքի էօյլէ օլուր, չիւնքի նէրտէն Թա Թէրէսինէ գատար 55 արշըն եիւքսէքլիք տիմէք, ալԹմըշ պիր մինարէ եիւքսէքլիկի տիմէք տիր ։

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆԸՆ ՖԱԴՐԸ ՀԱԼԻ

Լընտըն Էկզամինըր նամ ղազէթա Հինտիսթանըն ահվալը մալիյէսի հագգընտա աթիտէքի մալումաթը վիրմիշ տիր ։

«Հինտիսթան Թագրիպէն էլլի սէնէտէն պէրու օլ տէրէճէ ֆագիր տիւշմիւշ տիւր քի սէրվէԹի Թապիյէ մէնպաալարընը աչմագ իչին ճիւզի մասրաֆ իԹմէյէ պիլէ միւգթէտիր տէյիլ իտի ։ Ինկիլիզլէրանըն պիւյիւք խաթասը չու իտի քի, Հինտիսթան ղայէթ ֆագիր վէ եօգսուլ իքէն մէմալիքի մէզքիւրէյի զէնկին պիր մէմլէքէթ կիպի իտարէ էթմիշ տիր ։ Հինտիսթանըն քեաֆֆէի սէրվէթի րէք ագ ատէմլէրին էլինտէ տիր, վէ պու ագ ա-

—Պիւսպիւթիւն խալի տիր ։

—Ֆագիրլէ՞ր ։

—Անլէր տէ կիթմիշլէր տիր։

Աթօբ պու սըրատա գալպինտէն սէվինճ տուեուպ, մէսրուրէն իքի էլլէրինի պիր-պիրինէ օվալատը հալտէ, էֆէնտիսի տախի մէյուս իտիլէ,

—Պախթըմ եավէր տէյիլ իմիշ, տիմէքտէ իտի, կիրու հէչ տէյիլսէ պիր ֆագիրին ատըրը ուննէեէսինի իճրա իթտիկինի կէօրմէքլիկի ֆիզգէլատէ առուլաթ արզու իտէրտին, չու արզումա նայիլ օլամատըմ, լաքին արթըգ պու խուսուստա տիւշիւնմէլիք պիհուտէ տիր։ Նէ՛ չարէ ֆագըրլար եէրինէ, Փիւնէրին քէմիքլէրի իլէ իքթիֆա իթմէլիյիզ · · ·

Պու սէօզլէրի իւզէրինէ, Աթօբ Լօյէ պիր հարէքէթ իճրասընտա պուլունտու քի, միւսալ օլտուղու հայվան չահա գալգտը ։ Պաշհու մէրգում տիթրէր պիր սէսլէ իլէ,

—Էֆէնտիմ, Փիլ քէմիքլէրի՞ մի տէտինիզ, եօգսա պէնիմ եանըլը՞շ մը անլատըմ, սահիհէն կիտէճէկմիզ մահէլլտէ քէմիքլէ՞ր մի վար տըր, տէտի ։

—Էվէթ ։

—Է՛յ պիզ պու մահէլլէ կիտէճէքմիյիզ ։

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, պիլմիշ օլ քի պու հալտէ Պէնարէսէ ավտէթ իտէնէ գատար, ատըմլարըմ ագարաճագ տըր ։

—Սահիհէն չու հալ մուգտու պուլսա, Լօթօբ, սէն քէօրիւրսին, լաքին մաալ էլի էսիրկէեօրում, պէնիմլէ կէլմէք եախօտ պէնտէն այրըլմագ տա սէնի քեամիլէն սէրպէսթ պըրագըըըմ · · · Խըմր, իսԹէրսէն պէնիմլէ պէրապէր չու մէզարըլըգա կէլ, իսԹէրսէն պուրատա տուր ։ Ֆագաթ չուրասընը տախի իսթէր իսէմ քի, պիհուտէ լագըրտըյը իլէ վագթըմը գայիթ իթմէ ։

—Էֆէնտիմ սիզտէն այրըլմագ իսթէմէմ, լաքին բրօֆէսէօր իճատ իլլէքլէրինտէ տէ կէօրի տուրմամ, տէտի Աթօբ ։

Պու սէօզ իւզէրինէ, պունլարըն ճիւմլէսի պէյտէրլէրտէն աշաղը ինէրէք, հայվանլարընը Հինտլիլէրտէն պիրինին էմրի մուհաֆազասընա իչալ իթտիլէր ։ Տիկէր Հինտլի իսէ կէնչ պէյլէրին գալընտան պիր մէշալէ չըգարտը · պու իսէ Գաղիլին տըրգուրընտան կիթմէկ է, վէ մէզարըլըղըն մէտխալինէ գատար պունլարա ռէհպէրլիք իտէճէկ իտի ։

Մահիթապ ըշըղը, կէչէնին իքի Թարաֆընը Թէնքիլ իտէն եիւքսէք գաեալարըն արալըղընա Թէսատիւֆ իթմէքտէ օլտուղունտան, եօլուն էյի միւյէյէն իտիլէ գարանլըգ սէպէպինտէն կէօրիւնմէեօր իտի ։ Խըտր Գաղիլ, մէզքիւր միւշքիւլ կէչիտի կէչմէք իւզրէ, մէշալէլի եագմաղը Հինտլիլէ էմր իթտի, վէ պէօյլէճէ մէրգումուն էլխաա մէզքիւրէ տախիլ օլտուլար ։

Ճօրճ պու մահէլլէ կիրէր կիրմէզ, էվվէլճէ Թարիխի օլունան մէնզարէնին Թօհաֆըղ վէ վահշէթլի հաղգընտա Թէաճճիւպ իթտի, վէ պու էսնատէ մահիթապ, պուլութլար ալթընտան պահիրէ չըգտըղը, վէ պունուն զիեալարը իլէ գաեալար, վէ ուֆինէ զըրընթըլարընա միւշապիհ օլան մէզքիւր պէեազ վէ իրի քէմիքլէր, վէ տէհշէթամիզ պիր սուրէթտէ պուլունան Սիվանըն բուԹու բարլամագտա օլտուղու ճիհէթլէ, մահէլլի մէզքիւր տահա զիեատէ ղարիպ պիր հէյէթ քէսպ իթմիշ իտի ։

—Հագըգաթէն չուրասը կէօրիւլմէճէ չայեան տըր, տէտի Ճօրճ մէեուսանէ պիր հիւզն ու քէտէր իլէ, չիւնքի իճատ պու մահէլլտէ պուլունտուղունտա, վէ էսէրլէրի մահվ օլմուշ օլան ճանվէրլէրին տէհշէթլի քէմիքլէրինի չուրատա պուրատա կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսի սու Թաֆանընըն փէրտասը կիւնիւնտէ պուլունուեօր զանն իտէր ։ Պունա էօյլէ կէլիեօր քի, պուրաճըգտա հագըգը տիւնեա իւզէրինտէ պուլունմամագտա օլուպ, վէ խաեալաթ պէնի իսթիլա իթտիկինտէն, չու քէմիքլէր տիրիլէրէք, հարէքէթէ պաշլաեաճագլար զաննիտէեօրում ։

Աթօբուն պու արա տիշլէրի եէկտիկէրինէ չարբըմագտա օլտուղու հալտէ, մըրգում,

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, տէտի րէքէլէքլէրէք, Ինկիլիզլէրանըն ատիթիւն ապիտլէրի նամընա օլարագ, ըյճա իտէրիմ քի, պիր տահա պու եօլտա սէօզլէր սէօյլէմէյինիզ, զիրա ագլըմը գայ իտիեօրում, վէ տիպլէրիմ հարէքէթէ կէլիր գաթլի պիր հալէ կէլիեօր ։

Ֆիլվագը պէվալը օտա խըզմէթքեարընըն տիպլէրի տիթրէմէքտէ իտի ։

Ճօրճ, բուԹա եագլաշտը, վէ Թապանընըն տըրէճէլէրինտէն պիրինին իւզէրինէ չըգտը ։ Անճագ պու արա մահիթապ պուլութլար ալթընտա գալմըշ օլմաղըլէ, մէրգում Ինկիլիզ, Հինտլինին էլինտէն մէշալէյի ալտը, վէ բուԹուն էթրաֆը տէտգիգէ պաշլատը ։

Գաղիլ, Ճօրճուն չու գ'ըսթափըզըղընա տիգգաթ վէ էշեաեը մուգայէսէ Թէճավիւզ նազարըլա պագարագ, քէնտիսի տիկըէմէքտէն մէն իտէմէ, վէ տիկէր Հինտլի իսէ, էօմ ատը նէ մըրըլտանարագ, պաշընը պիր Թարաֆա չէվիրտի ։

Ճօրճ քէնտի Թէֆէքքիւրիւնէ վէ Թախայյիւլինէ տալմըշ իտի ։

—Տէմէք չու սարը պուրտանըր, գըրմըզը վէ պէյազ կէօրիւնէն Թաշլար, Աֆրիկա ամալըղընա մահսուս Թէօթէի մէնշէյ պիր ճիհէթ կէօսթէրիլէն քեամիլէն մուգաէմէ, մուճէ իսէ տէ, պուրաեա ինսանըն կէօզիւնտէն կիզլի գալմըշ վէ Ինկիլիզլէրանըն ալըճըլըղը, կէօրիւլմէմիշ Թաշլարըն պուրատա, քեմքիւրինէ էօյլէ գալմըշ պուլունտուղու հաղգընտա ջավապ պէյնինտէ իւչ տէֆա չէվիրիլմէք սուրէթիլէ, Թէքալիֆ Թուրլիւ Թուրլիւ մէսէլէլէրի տիւշիւնմէքտէ տիր ։

(Տէվամը)

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԼԱՐԸ

Տէօրտիւնճիւ բրօթօգօլ

1878 յունիս 22 իճթիմաը

Բրէնս Կորչագօֆուն մաատամաֆ խասթալըղը հասէպիլէ հազըր պուլունամատըղը հալտէ, աաֆրանկա սաաթ իքի պուչուգտա մէճլիս քիւշատ օլունուպ, էվվէլքի իճթիմաըն բրոթօգօլու գապուլ օլունտու ։

Միւսիւ տ'Ուպրիլ, բրէնս Կօրչագօֆուն նամիզաճըլըգ հասէպիլէ պու կիւնքի իճթիմատէ մաէթթէէսսիւֆ հազըր պուլունամատըղընը պէեան էթտի ։

Րէյիս ճէվապընտա գօնկրէնին, բրէնս Կօրչագօֆուն հազըր պուլունամամասընտան թէէսսիւֆիլէ, միւշարիլէյհին պիր սաաթ էվվէլ քէսպի աֆիէթ էյլէմէսինի թէմէննի էյլէտիքլէրինի պիլտիրիր ։

Րէյիս, կէչէն իճթիմատէն պէրու գօնկրէէ թագտիմ օլունան արզուհալլարըն էսամիսինի օգուտուգտան սօնրա, Այաստեֆանօս մուահէտէսինին ալթընճը մատտէսինտէ միւնտէրիճ օլան նօգթալարտա պիր Պուլղարիսթան մէսէլէսի, վէ գօնկրէնին էքինճի բրոթօգօլունտա զիքր օլունան Ինկիլթէրրա թէքլիֆաթը հազգընտա միւզաքէրէ օլունաճաղընը խաթըր վիրտի, վէ միւլաղաթը մախսուսէ իճրա իտէն մուրախխասլարըն, իթթիֆագը միւլաղաթըն նէթիճէսինի պէեան իթմէլէրինի րիճա էյլէտի ։

Լորտ Սալիսպրի, Ինկիլթէրրա թէքլիֆաթըն թաֆսիլաթընը հավի օլան վարագաեը աթիէյի օգուեարագ, պունու պու մէճլիսի ալինին թագտիրինէ հավալէ էյլէտի ․

«Պուլղարիսթան իմարէթի հուտուտունուն, Պալգանլարտա թայեին վէ թաստիգ օլունմասը գապուլ օլունուպ, Պալգանլարըն ճէնուպ թարաֆընտաքի էեալէթէ, չարգի Րումէլի թէսմիէ իտիլմէսինի, վէ Վառնանըն Օսմանլըլար էլինտէ իպգասը, վէ եախուտ Մէսթա Քարա-սու վէ Սթրումա Քարա-սու հէվալիսինին, չարգի Րումէլի զըթ աընտան իսթիսնասը չարթըլա, Սօֆիա սանճաղընըն, հուտուտը ասքէրիէսի թաահիտ օլունարագ, Պուլղարիսթան իմարէթի տախիլինտէ գալմասընը [illegible] իլէ, տօղրուտան տօղրուեա սուլթանաթը սէնիէէնին թահթը հիւքիւմէթը բօլիթիգիէ վէ ասքէրիէսինտէ պուլունմասընը թէքլիֆ իտէրիմ ։

«Տէրայիթի մէզքիւրէ տախի, հիւքիւմէթը սէնիէէնին, պէրրէն վէ պահրէն էեալէթին մուհաֆազասընա հազգը օլուպ, ասքէր իգամէ, վէ իսթիհքեամ ինշա իտէպիլմէսինի, վէ գապիլէլէրի Պապը Ալիտէն նասպ վէ էհալինին մէզհէպլէրինէ րիաէթ օլունմագ չարթըլէ, ասաքիրի միլլիէ թարաֆընտան ասայիշը տախիլիէնին վիգաեէսինի, վէ էմնիէթը տախիլիէէ վէ եախօտ խարիճիէէ խալէլէզիր օլտուղու հալտէ, վալինին, ասաքիրի Օսմանիէյի ճէլպ վէ տավէթէ մէզուն պուլունմասընտան իպարէթ օլաճագ տըր ։

«Հուտուտը չարգիէէ թայեին օլունաճագ տըր ։ Հուտուտը չարգիէնին, գօնֆէրանստա թէքլիֆ օլունան հուտուտը ճէնուպիէյի գաթ իթտիկի նօգթատան իթիպարըն, չարգի Րումէլինին հուտուտը ճէնուպիէսի, գօնֆէրանստա թէքլիֆ օլունան հուտուտ իլէ պէրապէր Քրիւշէվօ տաղընտա գատար, պատէհու Այ-Սթէֆանօս մուահէտէսինտէ թայեին օլունան կիւզէրկեահ իլէ պէրապէր Մուսթաֆա բաշա եա վասըլ օլուր ։ Օրատան հուտուտը Թունտիէ, Գարատէնիզէ գատար, Միզէպօլի վէ Ակաթոպօլի պէյնինտէ թայեին օլունաճագ պիր նօգթաեա գատար կիտէճէք տիր ։»

Րէյիս, Րուսիա մուրախխասլարընա, լորտ Սալիսպրի թարաֆընտան խուլասաթէն պէեան օլունան էսասա մուվաֆագաթ իտիպ իթմէտիքլէրինի սուալ էյլէտիկինտէ, գօնթ Շուվալօֆ պէեան իտէր քի, Րուսիա մուրախխասլարը էքի թէքլիֆ իտիպ, քէնտիլէրինին էֆքեարընճա, պու էքի թէքլիֆ Այաստեֆանօս մուահէտէսինին Ինկիլթէրրա թարաֆընտան տէրմիան օլունան թատիլաթա թօգունմագ․ պու էքի թէքլիֆ միւթէտիլանէ օլտուղու հալտէ, Ինկիլթէրրա մուրախխասլարը թարաֆընտան գապուլ օլունմամըշ տըր ։»

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու թաաթիլ օլունան միւզաքէրէմաթա կէլինճէ, գօնթ Շուվալօֆ շեօյլէ տէտի ․

«Պուլղարիսթանըն, Պալգան խաթթընտան թագսիմի պիր չօգ ճիհէթլէ մուգըրր օլտուղունտան, հէր նէ գատար պու պապտա ճիտտի իթիրազաթ պուլունտուղու տէրքեար իսէ տէ, Րուսիա մուրախխասլարը պու թագսիմի գապուլ, վէ Չարգի Րումէլի նամընըն, ճէնուպի Պուլղարիսթան նամը էէրինէ կէչիրիլմէսինէ մուվաֆագաթլա պէրապէր մաէթթէէսսիւֆ պու պապտա իթթիֆագը միւսաատէ իգթիզա իտէն գօնկրէտէ սէրպէսթիէի միւզաքէրէ հագգընը մուհաֆազա իթմիշլէր տիր ։ Պուլղարիսթան քէլիմէսինին իպգասը, պիր սանճաղ մագամընտա տուտ օլունուպ, էֆքեարը մուվիրրէէ իւթինատըն օլամագը իսթամա օլունուր. պինաէն պէյհ, էհալինին պիր զըմընտա թէպտիլի նամընը էտիֆ գապուլ իթտիք․ էէնի էեալէթին հուտուտունու [illegible] տէնիզինէն ու[illegible] տախի մուվաֆագաթ կէօսթէրիրիզ տիր ։

«Պուլղարիսթանըն պիր գումէէյի պահրիէէէ մալիք օլմասընտան խիսֆ օլունմուշ տուր ։ Պու գօրգուլար պիզճէ խէեալի չէյլէր տիր․ պու նունլա պէրապէր թաահիտ Հուտուտը մուվաֆագաթ իթտիք․ Պուլղարիսթանըն ճէնուպ գարպիէսինտէ պիր Թաահիտ հուտուտ տախի, պիր նէրտէ Պուլղար էհալիսինի թէֆրիգ իթմէքլէ, գապուլ էյլէմիշիզ տիր ։ Էյտէ Թաահիտի հուտուտ, միւթալաաթը ասքէրիէէ վէ թիճարիէէ մէպնի թէքլիֆ օլունմուշ տուր քի, պու տախի գապուլ իտիլմիշ տիր ։ Պուլղարիսթանա մուգիրր իտէ Հուտուտը ճէնուպիէնին, Գարատէնիզէ տօղրու Թաահիտինէ տախի մուվաֆագաթ իտէ, Այ-Սթէֆանօս մուահէտէսինտէ պէեան օլունան հուտուտու թէրք, վէ Տէրսաատէ գօնֆէրանսընտա թէքլիֆ օլունան հուտուտու պիր ազ տահա կիրիէէ նագլ իթտիք ։ Հասըլը, չարգի Րումէլինին հուտուտլարընը մուհաֆազասընը Սուլթանա թէրք իթտիլէր ։ Էֆքեարը աճիզանէմիզ, վուգու պուլան մէթալիպ, գուվվէթլիճէ բօլիթիգա գարշը վիգաեէ իթմէք մագսատը իլէ տէրմիան օլունուեոր իսէ, եանի, օրտուլարը պիր չօգ պալար Րուս օրտուսունա գարշը գօյմուշ օլան տէվլէթը Ալիէյի, տահա պիր նէֆէր ասքէրի պուլունտուրմաեան պիր էեալէթ թարաֆընտան միւհթէմէլ կէօրիւնէն հիւճումլարա գարշը մուհաֆազա իթմէք իսթէնիլիօր․ Հէր նէ հալ իսէ, Րուսիա մուրախխասլարը, պու թէքլիֆի ախիր գատար իթմէկէ պու գատար մուվաֆագաթ իտիպ, Պուլղարիսթանըն գուվվէթլիճէ գարշը հիմաէէ օլունմասընը թալապ իլէ, պու մագսատ պօլինտէն, գիւրատէ պէեան օլունան շու իքի թէքլիֆի սէրտ իտէրլէր ․

1․— Սուլթանըն սէնիէէ, Պալգանլարտա հուտուտը պէրրիէէ վէ պահրիէսինի մուհաֆազա, վէ հուտուտը մէզքիւրէտէ իսթիհքեամ ինշասընա մէէզուն իսէ, պու իսթիհքեամաթը իսթիգամէթ հագգընը հայիզ օլաճագ տըր ։

2․— Չարգի Րումէլինին ասայիշը տախիլիէսի, գապիլէլէրի սուլթանըն սէնիէէ ճանիպինտէն թայեին օլունմագ, վէ էհալինին մէզհէպինէ րիաէթ օլունմագ չարթիէլէ ասաքիրի միլլիէ մարիֆէթի իլէ վիգաեէ օլունաճագ տըր ։

Շու գատար քի չարգի Րումէլինին իչէրիսի, ասաքիրի միլլիէի մահէլլիէ թարաֆընտան մուհաֆազա գըլընմագ գաթիէսի իգթիզա իթթիքճէ, պու պապտա պուլունտուղունտան, Րուսիա մուրախխասլարը, էէր պու գարար տէ վիգաեէսի լազըմ կէլէն իտարէ էֆքեարընտա ալըրլար ։ Էֆքեարը աճիզանէմիզճէ, պիր Էվրոբա գօմիսիօնու թարաֆընտան, ասաքիրի Օսմանիէնին հուտուտտա իգամէթ իտէճէքլէրի նօգթալար իլէ, ասաքիրի մէրգումէնին միւրուրը թայեին օլունմալըտըր, պու գաղիէյի մաթլուպ հասըլ օլամազ ։ (Տէվամը)

Մանչէսթէրտէ աքտ օլունմուշ օլան պիր ճէմիէթին խուզուրը իւզէրինէ, լորտ Պիգօնսֆիլտին, խային վէ Րուսիա իլէ չէրիք թէօհմէթի իլէ թաճզիր իլէ մուհաքէմէսի պիլտիրիլմէսինէ թալապ իլէչին, Ինկիլթէրրա մէպուսան մէճլիսինէ թագտիմ օլունան իսթիտա, չարգ մէսէլէսինին, 50 սէնէտէն պէրու օլան պիր թարիխը մուֆասսալը իլէ պաշլար, միւշարիլէյհին իթթիհամ օլունմագտա օլտուղու «ճինաեաթը ազիմէ»յի պէր վէճհի աթի խուլասա իտիպօր ․

1․— Միւշարիլէյհ, խասսաթէն Թարաֆա, եանի գայթը հազրէթի Փատիշահի նէզտինտէ իճրայի թէսլիղաթ միւսաատէ իթտիկի հալտէ, Սըրպիսթանա գարշը Բարիս մուահէտէսինի իխլալ էյլէմիշ օլտուղունտան տօլայը, Րուսիա իմբէրաթօրու նէզտինտէ թէպլիղաթ իճրասը խուսուսունտա գրալիչա հազրէթլէրինէ նասիհաթ իթտասընը ինքեար իթմիշլէր տիր ։

2․—Ասաքիրի Օսմանիէյի Պէլկրատա գատար իրսալ իտէճէք էէրտէ, Սըրպիսթան իլէ պիր միւթարէքէ ագտընը, գաթը հազրէթի Փատիշահիէ նասիհաթ վիրէրէք, Պապը Ալիյի զաաֆա տուչար էյլէմիշ տիր ։

3․—Բարիս մուահէտէսինի իխլալ էյլէտիկինտէն տօլայը Րուսիաեա իլանը հարպ խուսուսունտա գրալիչա հազրէթլէրինէ նասիհաթ իթմէլէրէք, պու սուրէթլէ հուգուգը միլէլի իխլալ իթմէքսիզին, Բրութ նէհրինին գարշը սահիլինտէն Րուսիանըն հիւճումունու մէնն իթմէք իքէն, նէհրը մէզքիւրուն սաղ սահիլինէ պիր օրտու սէվգ ու իրսալ էյլէեէպիլէճէքինի, գաթը հազրէթի Փատիշահիէ արզ ու իխպար իթմէեի ինքեար էյլէմիշ տիր ։

4․—Հիւքիւմէթը սէնիէէ իտարէսինէ Էվրոբանըն միւտախալէսինի թէքլիֆ իթմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ պիր մէճլիս իրսալ իտէրէք, Բարիս մուահէտէսինի իխլալ իթմէք խուսուսունտա գրալիչա հազրէթլէրինէ նասիհաթ իթմիշ տիր ։

5․—Տէվլէթը Ալիէյի Րուսիանըն թէճաւուզունա գարշը հիմաեէ իթմէք պէհանէսի ֆօհիշանէ, բարլամէնթոյուն թախսիսաթը փէվգէլատէ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր ։

6․—Եինէ սոնի պէհանէյի վահիէ իլէ, իճթինապ սաաքէրինի սիլահ ալթընա տավէթ իթմէք խուսուսունտա գրալիչա հազրէթլէրինէ նասիհաթ իթմիշ տիր ։

7․—Ալէյհինտէ խաթիմա ու խաթիրատ օլունապիլէճէք պիր տիւչմէն մէվճուտ օլմատըղը հալտէ, Հինտիսթան ասաքիրինտէն պիր մըգտարընը, Էվրոբաեա ճէլպ իթմէք խուսուսունտա գրալիչա հազրէթլէրինէ նասիհաթ էյլէմիշ տիր ։

8․—Պէրլին Էվրոբանըն ալէագատար օլտուղու Բարիս մուահէտէսինի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Պէրլինէ աքտէտ իթմէքտէ օլտուղունու խասսա իթտիկի հալտէ, կիւեա տիւչմէն աթտ էյլէտիկի պիր տէվլէթ իլէ խուսուսի պիր սուրէթլէ թէսվիէէ ագտ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 51 —

30

ԿԻՃԷ ԶԻԵԱՐԷԹԻ

Գազիլ իլէ Հինտի պու էսնատէ իսթէմէրլէ, վէ ուսուլ իլէ բովթա նազար իթտիլէր ։ Պուսիլար, բովթուն կէօզլէրինտէն էլթօղրուլ չըգարագ, Ճօրճ Մալգօնու չարբահաճ տըր տէեու ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր ։ Ֆագաթ շիւփհէսիզ Սիվա, հազգընտա գուհուրու կէլէն մէզքիւր խութինչանը իլ էէրինէ գօյմատըղընտան, էլլէրըմ պուհուրա կիւմէտի ։

Սիթօր, գօրգուսունտան միճաուտէն թէօրթէ իչ բովը քէօթիւրիւմէ տէմիշ օլուպ, նէ՛ պիր չէյ սէօյլէէէպիլմիշ տէ, վէ նէ՛ տախի օլան սէօզլէրի իշիթմիշ իտի ։ Մէրգումուն սաթ ալթլարը ախթըրըլուր իտի ։ Ճօրճ թատըրանտան աչարը ինտի, վէ մահիթաւ, պու սաթլարըն ալթընտան սըչրըմըշ օտուզու, կիւլիանքի սէչալէյի Հինտ իլէ վէրտի, վէ թիրէտարի քէչիփ վէ թասգաղ իթմէք իսթէրէ, քէնտիսի քէմիքլէրին տօղրու կիլիրէտի ։

Գազիլ պիր գաչ աթըմ իլէրտէ պուլունուպ, ալա պիր նիհէթի մախսուսէ օմանարագ, աղըր աղըր իլէրիլէմէքտէ, վէ իւզքէ օթլարը աեագլարընը ալթընտա չըղնաեաղընտա, նազարը թիգգաթընը գէմին իւզէրինէ աթֆ էյլէմէքտէ իտի ։ Պիրտէն պիրէ մէրգում տուրտու, վէ ալթլարընտա պիր թիթրէմէ հիս իթտի ։ Վէ անը վահիտէ պիր աէհէթի աղիմ իլէ կէրիլէն տօղրու չէքիլտի իսէ տէ, մուսախխարըն ագլընը սալընա Թօբալ օլարագ, էէրէ էյտի, վէ էօբէրէն օթլարը պէրթարաֆ իտէր իքէն, տէհշէթլի պիր ֆիգան ու ֆէրեատ իտիպ, թէքրարէն աեաղա գալգտը ։

31

ԷՎԼԱՏ ՎԷ ԲԷՏԷՐ

—Օղլում, նէ՞ օլտուն, տէտի Ճօրճ չէվիրտէն մէրգումա տօղրու տէօնէրէք ։

Գազիլ իսէ թէսաատիւֆ [illegible] նինէտէն տօլայը սիւսալիթիէէն չըղըրմըզ օտարարագ, գանն իտէրսին քի մըգքիր սիւալի իշիթմէտի ։

—Էֆէնտիմ, նէ՞ սիւալ իտիեօրսունուզ, տէտի սըլըքլէնէրէք Սիթօր, պիր պալա էլանը տըր, եա պիր գաչագ տըր, եա պիր եիլէ պիր էլիլէ տըր, վէ եախօտ վահշի պիր գարլան տըր ։ Իւտ, [illegible] սըգընա օլսուն, էֆէնտիմ պիր ան էվվէլ պու մահլէն սավուշալըմ ։

Սիթօր պու քէլամը սէօյլէ[illegible] գուվվէթին Փիլէ տախի կէթիրմէք իթիմալ իսէ տէ, քէմալի սէհհէթինտէն նաշի ալալարը վէ սինիրլէրի քէօթիւրմէք սէօմիւչ օլտուղունտան, տիլլէրինի իլէրիէ աթամատը, վէ եանընտա պուլունան էէրի վէ թէպ թաշըն իւսթիւնէ օթուրտու ։

Ճօրճ իքինճի տէֆա Գազիլէ իտթանին,

—Ա՛ճապ պագալըմ, օղլում, նէ՞ վար սըր օրատա, տէտի ։

—Էֆէնտիմ, չաեէրլարըն իչինտէ պիր ինսան նաշը վար տըր, տէտի տէլիգանլը. Հինտի մահզուն պիր սէսլէ իլէ ։

—Ինսան նաշը՞ մը ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ ։

Սիթօր սիթրէնէրէք, իքի եանընի, սօզուգ թէր իլէ միւթէճէմմէ օլան անը իւզէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ իւչիւնճիւ պիր շահոգըրընը իթմէկէ իգթիտարը օլմատըղընտան, քէնտի քէնտիսինէ,

—Պէնիմ իչիմ սըթմա, սանըլըեօրում, էօլիւեօրում, տէտի ։

Գազիլ, նաշըն եանընտա տիզ չէօքէրէք, գարընընտան պիր Հինտ խանճէրի չըգարտը, վէ պու գանլը սիլահը մաշիթօմուն պիւեաէլէ թէճէսսիւս պաշլատը ։ Վէ անինտէ սալիպ, էվիլինէ քէլի վէ չէօլտա պիր հէքէճան կէլիրթը ։

—Ա՛հ, պու խանճէր, [illegible] նամընտա օլան խանճէրլէրտէն տիր, տահա մէրգումուն գանը իլէ թէլէֆ [illegible] տըր տէտի, թէքրար քէնտի քէնտինէ ։

Պու էսնատէ մահիթաւըն էօնիւնտէն պիւեւլիւք պիր պուլուտ կէչմէքտէ օլտուղունտան, Փիլլէր մէզարլըղը գարանլըգ իտի ։ Ճօրճ, Հինտլիյին էլինտէն մէշալէյի ալարագ, Գազիլէ տօղրու կիթթի ։

Սիթօր հալա գէօհնէքրէ կիւլի տուրմագտա օլուպ, անճագ թէէֆէրքիւրէ իչինտէ իտի, վէ չու եօլտա միւլաքաթ իթմէքտէ օլտուղու զանն օլունուր իտի ։

—Նէ լազըմսա պանիտ՞, չու չէյ մէգալէէէ, Հէր հալտէ Հինտլիլըղը [illegible] օլմագ տըր ։ Ա՛հ, չու րատա պիր պապլանտ օլսա իտի, չու էլի փէտատըն ճէզայի աչգըրը վիրտի ։

Պու սըրա Ճօրճ Մալգօնու Գազիլին եանընա վարըլ օլմուշ իտի ։ Իւնի մէրգում սասի մէշալէյի էլինտէ թութարագ, պաշընը նաշըն տօղրու էկտի, վէ մաթէհագօրըն [illegible] պիր ֆիգան ու ֆէրեատ չըգարարագ, պաշընը գալտըրտը ։ Մէշալէ տախի էլինտէն սէօնտի ։ Ճօրճ նէֆէս ալըչ վիրէմէյէ հալինտէ օլտուղու խալլարը թէքէլլիւմ իթտի ։

—Օ՛ն, խաթէրը . . . խաթէրը . . . կէօրմիւշ, պիր րէսմ, պիր խաթում, վէհաշը պիր թէհլիքէ ֆան տըր ։ Խանըմը, պէն էի կէօրմէլիթիմ . . . վէ պէնիմ ագլըմ ճանթիմ տըր ։ Լօրտ չու իլիմ . . . չուբահ . . . էօ հէնը կէօրտիւմ [illegible]